

העם יוצא או בא?

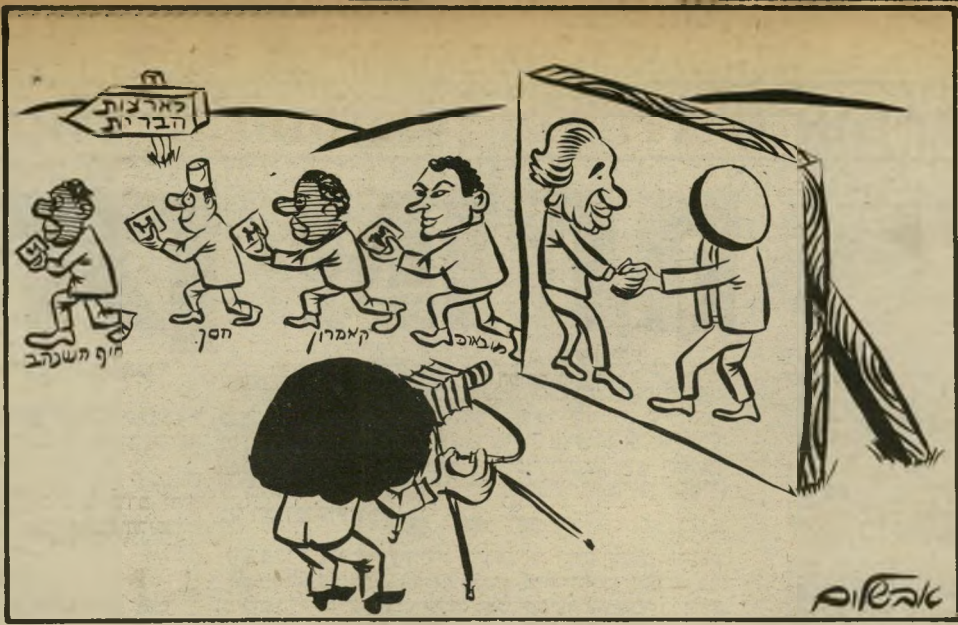
מה שהיה לפני כמה שבועות בגדר עלבון, הפך עכשיו למציאות

אחרי יאונדה בא תורה של אלכסנדריה. אחרי אלכסנדריה — וושינגטון. ראשיהממשלה נוסע, בא, נוסע, בא. מיסדרים, רגלים, הימננים. נפרדים, מקבלים פני, חצוצרות. תזמורות. לוחצים ידיים. מחייכים למצלמות. עוד פעם, בבקשה. לוחצים ידיים, מי חייכים למצלמות.

מכריו. מצהיר. מראיון. מסביר.

על שימעון פרס, בקדחת הנסיעות של ערב־סוף־הכהונה, אפשר לספר את הסיפור שסופר פעם על אבא אבן. נאמר כי עמד באמצע נמלהתעופה בן־גוריון ושאל את עצמו: אני בא או אני יוצא?

קשה להעלות על הדעת כי לפני כמה שבועות כלבר פוטר שר בכיר מן הממשלה, מפני שהעז לכתוב את שימעון פרס בשם "ראשיהממשלה ה' מעופף". זה היה עלבון שלא יסולח.

"הבא בתור!"

הפיסגה

פוטו־אופ

האם היה הטיוול הזה דרוש באמת? הוא לא חזק, ואולי אף ויטיל

בימי מלחמת־העולם השנייה, כאשר

ביקשו הבריטים להביא לחיסכון בדיקת תלו בתחנות־האוטובוסים בארץ, כרוזת ובהן חמור הפונה אל בעליו בשאלה: "האם הטיוול הזה דרוש באמת?"

שאלה זו עלתה השבוע, כאשר טע שימעון פרס לאלכסנדריה, וכאשר חזר משם.

האם זה היה דרוש?

צלם בהיכל. לכאורה היו התור צאות ועומות ביותר. המוני העיתונאים, שליוו את ראשיהממשלה במסעו, התקשו לכתוב עליו. מעולם לא ריווחו כה רבים על כך מעט.

בחוגי הבית הלכנו מקובל המושג "פוטו־אופ". זהו קיצור של המילים "ה' אנגליות", "פוטו אפורטיוניטי" — זהו דמנות לערוך צילומים. כלומר: מאורע ריק מתוכן כשלעצמו, המאורגן אך ורק כדי לאפשר לצלמי טלוויזיה ועיתונות להשיג כמה תצלומים.

מיפגשיהפיסגה באלכסנדריה היה פוטו־אופ כזה. התצלומים לא נילוו לתוצאות — הם עצמם היו התוצאה העיקרית.

לכאורה היה זה, על כן, מיפגש חסרי תוכן. הודעתהסיכום היתה שרופה אף יותר מן המקובל, והסיכום בעל־פה מפוקפק למדי.

רגשות והבעות־פנים. אולם אין זה הסיכום הנכון.

במשך שבוע שעות רצופות — ואולי תמימות — שוחח שימעון פרס עם חוסני מובארכ בארבע עיניים. אין ספק שהיה זה לשניהם שיעור חשוב ביותר.

אין תחליף למיפגש פנים־אל־פנים. ובניחוד בארבע עיניים. כל צד לומד בו לא רק על בעיות הצד השני, ריגשותיו וציפיותיו, אלא גם מנחיל ידיעה זו לצד השני. חשובות לא רק המילים, אלא גם הבעות־הפנים וקולי־הדיבור. שבע שעות כאלה שוות שיבעת אלפים מיסמכים.

יש בכך פאראדוקס מסויים כשהו נוגע לשימעון פרס — כי הוא עומד בראש הממשלה שחוקקה זה עתה חוק מיוחד לאיסור מיפגשים כאלה בין אישים ישראלים שוחרי־שלום ובין אישי־אשף — שיחות שכל מטרתן היא להשיג בריוק את הדבר הזה. אך אין לדרוש מפוליטיקאים עיקביות הגיונית, ביחוד כשהם ראשי־משלות. כמה דולארים. משומיכך היה הד טיוול הזה כדאי.

במיקרה המיוערי, הוא היווה מתנה יפה לשימעון פרס, ערב פרישתו ממישרת ראשיהממשלה, כחלק מסידרה של אירועים יוקרתיים שהובילו אותו השבוע גם לבית הלכן בושינגטון.

במיקרה המרבי, הוא ורע זרעים חדשים אשר יכולים לנבט ברבות הימים, אם ייאסד לשימעון פרס לשבת בלישכת שרהחוזק, ואם יחפש דגל לפירוק הממשלה ולהליכה לבחירות (ראה הדון).

כד או כד — זה היה כדאי, גם אם זה עלה כמה דולארים.

כמה זה עלה?

מטוס דרך מטוס, גודש ארחים, מזימנים, מצטרפים ומכוברים

ביום הרביעי בכוכר הופתעה אחת המזכירות בלישכת ראשיהממשלה.

בפתח חדרה עמד אחד מעוזריו של שימעון פרס. רוצה לנסוע למצריים? שאל. לא, תודה, השיבה, ליום אחד לא מתחשק לי לנסוע. לא צריך, אמר, את מפסידה.

באותו בוקר כבר הסתובבו אנשי לישכתו של פרס במצב־רוח מרומם. חודש לפני הרוטציה, הצליח ראשי הממשלה להשיג את פגישה־הפיסגה המיוחלת עם הנשיא חוסני מובארכ. לעוזרים הנאמנים, המעובדים והמצויד צחים, הדומים איש לרעהו, הוכנס כי גם הם יצטרפו לראשיהממשלה.

אך סימנייהשאלה סביב קיום הפיסגה ריחפו באוויר עד הרגע האחרון. כמה שעות לפני היציאה עדיין לא העז מנהל לישכת־העיתונות־הממשלתית, ישראל פלג, לפרסם אפילו הודעה רשמית על קיום הפיסגה.

בשבוע שקדם לפיסגה הוצפה לישיבתו של פלג, כבית אגרון בירושלים, בעשרות קריאות טלפוניות. עיתונאים מהארץ ומהעולם ביקשו לברר מה יתרחש במצריים, באיזה בתי־מלון יתאכסנו, אך יטוסו, מי ידאג לסיור רים התיקשורתיים.

עד לאותו יום נרשמו לנסיעה 71 עיתונאים וצלמים ישראלים, ו־132 עיתונאים־יחוזק. מלבדם גם הוחלט בכמה ממערכות העיתונות לשלוח את כתביהם כחיל־החלוץ למצריים. כך יצאו למצרים יותר מ־200 עיתונאים שלא חיכו לחסדי השילטונות, והתמקמו בקאהיר ובאלכסנדריה על חשבון מערכות עיתונות, חיכו שם לראות איך תיפול פיסגה.

טיסה הכרזה. שבוע לפני מועד הפיסגה התקשר פלג למנהל ארקיע, יוסף רוזן, ביקש לברר אם חברת־התעופה תוכל להעמיד לרשות לישכת־העיתונות־הממשלתית מטוס מיוחד, שיטיס את העיתונאים. מנהל ארקיע החליט לעשות מחווה: הוא העמיד לרשות לישכת־העיתונות מ־707 בואינג 707, בן 185 מקומות.

טיסה חכורה. קוראים בחברה לסוג כזה של טיסה, טיסות חכורות נמכרות לגופים מאורגנים, ואין החברה רשאית למכור מקומות בטיסה כזו לנוסעים פרטיים. הפעם, כתיאום עם הלישכה, הוחלט למכור לעיתונאים כרטיסי־טיסה, בקו תל־אביב—אלכסנדריה—תל־אביב, במחיר 300 שקלים.

למעשה עלתה הנסיעה 375 שקלים — 300 שקלים הכרטיס, 60 שקלים מס־נסיעות ו־15 שקלים מס־נמל. שגרירות בלילה. בכיר בארץ קיע אמר השבוע, "שלא־לייחוס". הפסדנו כסף על הטיסה הזו. רצינו לטוס בנתיב קצר, אך לא קיבלנו רשות. טסנו בנתיב הארוך. לא נתנו לנו לנחות באלכסנדריה, אלא בנתיב צדדי. כשהו צבאי. נגרם נזק למנועים. המטוס שהטיס את העיתונאים התעכב כמה שעות במצריים, לא חזר בזמן, וכך חל עיכוב של שש שעות בטיסת ארקיע לארץ.

זה הכל עניין של יחס־ציבור לארקיע. המטוס חזר ריק מאלכסנדריה, וביום ששי יצא שוב ריק. היו לנו ארבעה קיטעי־טיסה, מתוכם שני קטעים על ריק, מבחינה כלכלית הפסדנו.

אבל זה עוד לא היה העניין כולו. פלג גם ביקש להזכיר: "התשלום לאש רה המצרית הוא 30.30 שקלים. העי תונאים מתבקשים להביא סכום זה במדויק".

ואכן, שעות ספורות לפני היציאה, התבקשו העיתונאים להביא את רדי כניהם אל עובדי לישכת־העיתונות, שלקחו אותם לשגרירות מצריים בתל־אביב, אשר פתחה את מחלקת־האשרות באופן מיוחד כשעות הלילה.

אחרי שתואמו כל ענייניהם של העיתונאים, על חשבונם, יצאה בחצות טיסת־החלוץ של הצוות המתאם מטעם ראשיהממשלה. חבורת־החלוץ טסה במטוס דקוטה של חיל־האוויר. לצור רך יעדים אירגוניים מובהקים. כפי שהסביר פלג.

בגין התחיל בזה. בראש הקבוצה היה תתיאלוף עזריאל נבו, מזכירו הצבאי של ראשיהממשלה. אליו הצטרפו פלג, אסף בקר, האחראי

תמונות השבוע קומץ אנשים, שהזי רים" ושסירבו להזדהות, ישבו על המידרכה מול ביתו של ממלא־מקום ראשיהממשלה, יצחק שמיר, בהפגנה מתן חנינה לעצורי הטרור היהודי.

